

BOEKBESPREKINGEN

H. Weyers: *Die Durchbruch der Milchzähne*. 108 pag., 90 afb., 22 tabellen.
Carl Hanser Verlag, München 1968. Prijs 19.80 DM.

Met betrekking tot de tanddoorbraak bestaan nog diverse problemen, die om opheldering vragen: één daarvan wordt gevormd door de eruptietijden van de melkelementen. De opgaven daaromtrent zijn meestal ontleend aan „transversale” onderzoeken, die weinig meer verschaffen dan gemiddelden. De waarden die naar boven resp. naar beneden afwijken, worden beschouwd als uitingen van „vertraagde” resp. „vervroegde” doorbraak, maar zij brengen uiteraard niets aan het licht over biologische wetten of pathologische invloeden, die aan deze afwijking van de „norm” ten grondslag liggen. Men beschikt dientengevolge ook niet over de mogelijkheid, op rationele wijze de grens tussen fysiologische en pathologische factoren te trekken.

Voor dit laatste zijn longitudinale onderzoeken over verschillende generaties vereist. Het is aan de hand van daaruit naar voren komende gegevens dat de auteur de doorbraaktijden van de melkelementen aan een nadere analyse onderwerpt. Daarbij zijn – naar hem is gebleken – verschillende factoren in het spel, die tot nu toe niet of onvoldoende voor het voetlicht zijn getreden. Afgezien van erfelijke invloeden en lokale resp. algemene pathologische invloeden vond hij dat het tempo van de doorbraak in hoge mate afhankelijk is van de individuele ontwikkeling van het lichaamsgewicht. Zo nam hij waar dat bij jongens, in overeenstemming met hun hogere geboortegewicht, de eerste melktanden vroeger doorbreken dan bij meisjes: deze laatsten halen de achterstand in een latere fase op grond van een sterker toenemende groei echter in, zodat zij met betrekking tot de eruptietijden op den duur zelfs de leiding nemen.

Een andere door de schrijver geconstateerde bijzonderheid is dat in een zelfde gezin de eerstgeborenen over het algemeen vroeger tanden krijgen dan de later geboren kinderen. Ook de leeftijd, waarop de moeder het kind ter wereld brengt zou een factor van betekenis zijn.

Zo zijn er tal van invloeden, erfelijke, fysiologische en pathologische, die de uitspraak, dat de normale doorbraakperiode van de eerste melktand wordt begrensd door de 6e en de 8e maand na de geboorte, aanvechtbaar maken. In feite is de zaak door de veelheid van mogelijkheden veel gecompliceerder, zodat de ene maal de doorbraak van i_1 inf. in de 4e levensmaand niet als abnormaal vroeg mag worden aangemerkt, een andere keer de eruptie van dit element na de 12e maand niet als pathologisch vertraagd.

De auteur bespreekt de met dit onderwerp verbonden problematiek in een negental hoofdstukken. Men kan zich afvragen of het hem ter beschikking staande materiaal groot genoeg is om de in het vorenstaande aange-

duide conclusies voldoende vaste grond te geven. Afgezien daarvan bevat het boekje tal van wetenswaardigheden, o.a. wat betreft de soms ernstige ziekteverschijnselen (koortsaanvallen, kramptoestanden), die vanouds met het doorbreken van melktanden in verband worden gebracht. Een onderwerp waarover blijkbaar nog altijd geen eenheid van mening bestaat.

Wie de wat omslachtige stijl, waarvan Duitse auteurs zich nu eenmaal bij voorkeur bedienen, voor lief neemt, kan er zijn inzichten omtrent de doorbraak der melktanden stellig mee verruimen.

J. B. Visser

John N. Anderson: *Applied dental materials*. 3e druk, 351 pag. Blackwell Scientific Publications, Oxford and Edinburgh. Prijs (geb.) 50sh.

Volgens het voorwoord van deze derde druk, die gelijk is aan die van de tweede druk, is het boek bedoeld voor tandheelkundige studenten en voor hen die dagelijks de tandheelkundige materialen hanteren. Het heeft beslist niet de pretentie diep in te gaan op de behandelde onderwerpen en zodoende een steun te zijn voor hen die zich meer wetenschappelijk in de materie willen verdiepen.

De derde druk is met 16 pagina's uitgebreid en dit komt o.a. ten goede aan een iets diepere beschouwing van de relatie tussen structuur en eigenschappen, aan diverse illustraties die de behandeling der afdrukmaterialen in beeld brengen en aan een extra hoofdstukje betreffende reinigingsmiddelen voor prothesen. Tevens is de grootte der mechanische eigenschappen nu uitgedrukt in kg/mm^2 en wordt de ons nog altijd vreemde dimensie p.s.i. niet meer gehanteerd.

Het boek, dat vele onderwerpen behandelt, is zeer geschikt voor hen die hun kennis omtrent de materialen nog eens willen opfrissen. Men moet echter niet verwachten dat de laatste ontwikkelingen op het gebied der materiaalkunde zijn opgenomen.

In een literatuurlijst, gerangschikt naar onderwerpen, zijn de meest belangrijke artikelen opgenomen.

H. P. L. Schoenmakers